

Downloaded via the EU tax law app / web

62015CJ0269

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija)

SPRENDIMAS

2016 m. spalio 26 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Socialinė apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — 4 straipsnis — Materialinė taikymo sritis — Atskaitymai iš štatyme numatytų senatvės pensijų ir kitų papildomų išmokų — 13 straipsnis — Taikytinų teisės aktų nustatymas — Gyvenamoji vieta kitoje valstybėje narėje“

Byloje C-269/15

d. Hof van Cassatie (Kasacinis teismas, Belgija) 2015 m. gegužės 18 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. birželio 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Rijksdienst voor Pensioenen

prieš

Willem Hoogstad

dalyvaujant:

Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Borg Barthet, teisėjai E. Levits ir F. Biltgen (pranešėjai),

generalinį advokatą E. Sharpston,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

—

Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Jacobs ir L. Van den Broeck, padedamą advokatą N. Bonbled ir A. Percy,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wils ir D. Martin,

atsižvelgus į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3) ir iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, 1998, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 308; toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 13 straipsnio išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Rijksdienst voor Pensioenen (Valstybinė pensijų tarnyba, toliau – VPT) ir Willem Hoogstad ginčą dėl atskaitymų iš 2008 m. vasario mėn. jam išmokėtų papildomų sukaupto pensijų kapitalo išmokų.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3

Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnyje nurodyta:

„<...>

j)

teisės aktai reiškia kiekvienos atskiros valstybės narės statutus [statymus], reglamentus [nutarimus] ir kitas nuostatas bei visas kitas gyvendinimo priemones, esamas ar busimos, susijusias su socialinės apsaugos sritimis ir sistemomis, kurioms taikomas 4 straipsnio 1 ir 2 dalis [taikomos 4 straipsnio 1 ir 2 dalys,] arba su tomis specialiomis, nesusijusiomis su mokėjimu, [specialiomis nemokomis] išmokomis, kurioms taikomas [taikoma] 4 straipsnio 2a dalis.

Šis terminas netaikomas esamam ir [ar] busimam kolektyviniams susitarimams nuostatoms, nepriklausomai nuo to, ar jos valdžios institucijų sprendimu patvirtintos kaip privalomos ar išplėstas jų taikymas. Tačiau tiek, kiek pagal šias nuostatas yra:

i)

vedamas privalomas draudimas, nustatytas statymais ir kitais teisės aktais, nurodytais ankstesniame papunktyje [pункte],

arba

i)

sukuriama sistema, administruojama tos pažios įstaigos, kuri pagal ankstesniame papunktyje [pункte] nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus administruoja įsteigtas sistemas;

termino apibrėžimas [šis apribojimas] gali būti bet kuriuo metu panaikintas atitinkamos valstybės [narš] pranešimu, konkrečiai nurodant sistemas, kurioms taikomas šis reglamentas. Toks pranešimas turi būti pateiktas ir paskelbtas remiantis 97 straipsnio nuostatomis.

<...>“

4

Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

a)

ligos ir motinystės išmokas;

b)

invalidumo išmokas, įskaitant tas, kurios skirtos darbingumui išsaugoti ar atgauti;

c)

senatvės išmokas;

d)

išmokas išlaikytiniams;

e)

išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų;

f)

išmokas mirties atveju;

g)

bedarbio išmokas;

h)

išmokas šeimai.“

5

Šio reglamento 13 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies

nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsni?:

<...>

f)

asmeniui, kuriam nustoja galioj? valstyb?s nar?s teis?s aktai, kol bus prad?ti taikyti kitos valstyb?s nar?s teis?s aktai pagal vieno iš aukš?iau nurodyt? papunk?i? [punkt?] taisykles arba pagal vien? iš 14–17 straipsniuose nurodyt? išim?i? ar speciali? nuostat?, taikomos valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje jis gyvena, teis?s akt? nuostatos [ir laikantis tik ši? teis?s akt?].“

6

Šio reglamento 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstyb?s nar?s ?staiga, atsakinga už pensijos [ar rentos] mok?jim?, kuriai galiojan?iais teis?s aktais nustatyti atskaitymai iš pensij? [ar rent?] ?mokoms ligos ir motinyst?s išmok? draudimui, turi teis? atlikti tuos atskaitymus, apskai?iuotus pagal atitinkamus teis?s aktus, iš tokios ?staigos mokam? pensij? [ar rent?], tiek, kiek t? išmok? išlaidas pagal 27, 28, 28a, 29, 31 ir 32 straipsnius padengia min?tos valstyb?s nar?s ?staiga.“

Belgijos teis?

7

Pagrindin?s bylos faktin?ms aplinkyb?ms taikytinos redakcijos Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 (1994 m. liepos 14 d. Konsoliduotasis ?statymas d?l privalomojo sveikatos draudimo ir išmok?, 1994 m. rugpj??io 27 d. Belgisch Staatsblad, p. 21524, toliau – 1994 m. liepos 14 d. Konsoliduotasis ?statymas) 191 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkte nurodyta:

„3,55 % dydžio mokestis atskaitomas iš ?statyme numatytos senatv?s, išarnauto laiko pensijos ir pensijos netekus maitintojo ar kitos pensijai prilygintos išmokos ir bet kokios pensij? skirtos papildyti išmokos net ir tuo atveju, kai teis? ? pensij? dar ne?gyta ir ji dar neskirta, pagal ?statymo, ?statymo ?gyvendinamojo teis?s akto, statuto arba pagal darbo sutarties, ?mon?s reglamentavimo tvarkos, ?mon?s ar šakos kolektyvin?s sutarties nuostatas. Taip pat atskaitoma iš pensijai prilygintos arba j? papildan?ios išmokos, skirtos savarankiškai dirban?iam asmeniui remiantis kolektyviniu ar asmeniniu ?mon?s ?sipareigojimu d?l pensijos.“

8

Pagrindin?s bylos faktin?ms aplinkyb?ms taikytinos redakcijos Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 191, eerste lid 1, 7°, van de wet betreffende de de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (1980 m. rugs?jo 15 d. Karaliaus dekretas d?l 1994 m. liepos 14 d. Konsoliduotojo ?statymo d?l privalomojo sveikatos draudimo ir išmok? 191 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkto ?gyvendinimo, 1980 m. rugs?jo 23 d. Belgisch Staatsblad, p. 10869) 3bis straipsnyje nustatyta:

„2 straipsnio 1 dalyje numatytas m?nesini? sum? apskai?iavimas atliekamas ne anks?iau kaip kalendorini? met?, per kuriuos buvo išmok?ta pensija ir papildomos išmokos, pabaigoje. Ta?iau m?nesine suma išreikšt? vienkartin? išmok?, skirt? pensininko statuso dar ne?gijusiems asmenims, apskai?iavimas taip pat galioja v?lesniais metais, iki šios išmokos gav?jas sulauks

prasto pensinio amžiaus. Galimas likutis gali būti grąžinamas tik [VPT] konstatavus, kad sukaupta pensijos ir papildomų išmokų suma neatskaičius mokesčių neviršija nustatytos mažiausios ribos.“

9

Pagrindinis bylos faktinis aplinkybės taikytinos redakcijos 1994 m. kovo 30 d. Wet houdende sociale bepalingen (statymas, kuriame tvirtintos socialinės nuostatos, 1994 m. kovo 31 d. Belgisch Staatsblad, p. 8866, toliau – 1994 m. kovo 30 d. statymas) 68 straipsnio 1 dalyje vartojamos tokios terminų apibrėžtys:

„<...>

(c)

„papildoma išmoka“ – išmoka, skirta a arba b punkte nurodytai pensijai papildyti net ir tuo atveju, kai teisė šiai pensijai dar neįgyta ir pensija dar neskirta, skiriama pagal statymo, statymo gyvendinamojo teisės akto, statuto arba darbo sutarties, monš vidaus reglamentavimo tvarkos, monš ar šakos kolektyvinės sutarties nuostatas, neatsižvelgiant tai, ar ši išmoka yra periodinė, ar išmokama kaip vienkartinė sukaupto kapitalo suma.

Papildomomis išmokomis, kaip jos suprantamos pagal c punktą, taip pat laikomos:

1 dalies a punkte apibrėžtos rentos, išmokamos kaip vienkartinė sukaupto kapitalo suma;

bet kokia išmoka asmeniui, nepriklausomai nuo jo statuso, gyvendinant asmeninąsipareigojimą dėl pensijos <...>“

10

1994 m. kovo 30 d. statymo 68 straipsnio 5 dalies antroje ir penktoje pastraipose nurodoma:

„Belgijos institucijos, po 1996 m. gruodžio 31 d. kaip vienkartinę sukaupto kapitalo sumą išmokančios papildomą išmoką, kurios dydis viršija 2478,94 EUR, ex officio atskaito nuo šios sumos 2 %.

<...>

Jeigu per pirmą statyme numatytos pensijos galutinę sumą mokėjimą, atliekamą išmokėjus sukaupto kapitalo sumą, pagal 2 dalį atskaitytinos sumos procentinis dydis yra mažesnis už procentinę nuo sukaupto kapitalo sumos atskaitytą dydį, [VPT] grąžina gavėjui skirtumą tarp sumos, atskaitytos nuo sukaupto kapitalo, dydžio ir sumos, gautos šiai sukaupto kapitalo sumą padauginus iš sumos, atskaitytinos pagal 2 dalį, procentinio dydžio. Jeigu pinigai grąžinami praėjus daugiau kaip šešioms mėnesiams nuo pirmo statyme numatytos pensijos galutinę sumą mokėjimo, VPT ipso iure lieka skolinga gavėjui sumokėti palūkanas nuo grąžintos sumos. Palūkanos, kurių norma sudaro 4,75 % per metus, pradedamos skaičiuoti nuo mėnesio, kuris eina po to, kai baigiasi šešis mėnesių terminas, pirmos dienos. Karalius gali keisti palūkanų normą.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

11

Nyderlandų pilietis W. Hoogstad nuo 1996 m. lapkričio 1 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d. dirbo Belgijoje pas darbdavį, kuris mokėjo už jį dviejų papildomų pensijų mokas. Baigęs profesinį

karjer? Nyderlanduose, 2007 m. W. Hoogstad su žmona, Airijos piliete, apsigyveno Airijoje.

12

2008 m. vasario mėn., kai W. Hoogstad suėjo 60 metų, jam buvo išmokėtos dvi vienkartinės sukaupto papildomos pensijos kapitalo išmokos.

13

Šioms sukaupto kapitalo sumoms Belgijoje buvo taikomi du atskaitymai. Pirmas 3,55 % dydžio atskaitymas atliktas taikant 1994 m. liepos 14 d. Konsoliduotojo įstatymo 191 straipsnio pirmos pastraipos 7 punktą ir pervestas Karališkajam ligų ir invalidumo draudimo institutui, kuriam pavesta paskirstyti įplaukas atsakingoms sveikatos draudimo įstaigoms. Antras 2 % atskaitymas, skirtas VPT, atliktas taikant 1994 m. kovo 30 d. įstatymo 68 straipsnį, siekiant sustiprinti skirtingų kategorijų pensininkų solidarumą (solidarumo mokestis) ir galiausiai atlikti atrankiną mažiausi pensijų koregavimą.

14

2009 m. gruodžio 31 d. ieškiniu W. Hoogstad pareikalavo grąžinti atskaitytas sumas, motyvuodamas tuo, kad minėtos sukaupto kapitalo sumų pervedimo momentu jam nebuvo taikomi Belgijos socialinio draudimo teisės aktai.

15

2011 m. spalio 28 d. arbeidsrechtbank Brussel (pirmosios instancijos Briuselio darbo teismas, Belgija) priteisė iš Karališkojo ligų ir invalidumo draudimo instituto ir VPT grąžinti atskaitytas sumas. Pralaimėjusi apeliacinį procesą arbeidshof Brussel (Briuselio apeliacinis darbo teismas, Belgija) VPT pateikė kasacinį skundą.

16

VPT teigia, kad sukaupto papildomos pensijos kapitalo sumos W. Hoogstad pervestos įgyvendinant sistemą, kuri nelaikoma „teisės aktais“, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio j punkto pirmą pastraipą, ir todėl minėtos kapitalo sumos nepatenka į šio reglamento materialinį taikymo sritį. Taigi atskaitymai iš papildomos pensijos nebuvo nesuderinami su minėto reglamento 13 straipsnio 1 dalimi.

17

Šiomis aplinkybėmis Hof van Cassatie (Kasacinis teismas, Belgija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją draudžiama atskaityti tokius mokesčius, kaip pagal 1994 m. liepos 14 d. Konsoliduotojo įstatymo 191 straipsnio pirmos pastraipos 7 punktą atskaitoma suma ir pagal 1994 m. kovo 30 d. įstatymo, kuriame tvirtintos socialinės nuostatos, 68 straipsnį mokėtinas solidarumo mokestis, iš išmokų, mokamų iš Belgijos papildomos pensijos sistemos, kurios nėra teisės aktai, kaip jie suprantami pagal šio reglamento 1 straipsnio j punkto pirmą pastraipą, jei šios išmokos mokamos ne Belgijoje gyvenančiam asmeniui, kuris turi teisę jas gauti ir kuriam pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punktą taikomi gyvenamosios vietos valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai?“

Dėl prejudicinio klausimo

D?l priimtino

18

Pirmiausia, Belgijos vyriausyb? tvirtina, kad prašymas priimti prejudicin? sprendim? nepriimtinas, nes prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas remiasi klaidinga prielaida, jog atskaitymai iš Belgijos papildom? pensij? sistem? išmok? yra galutiniai ir negr?žinami. Ta?iau, kadangi pirmiau atskaitytos sumos buvo visiškai gr?žintos, prašomas išaiškinimas iš tikr?j? visiškai nenaudingas siekiant išspr?sti pagrindin?je byloje nagrin?jam? gin??.

19

Pagal nusistov?jusi? teismo praktik? tik byl? nagrin?jantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo pri?mim?, atsižvelgdamas ? bylos aplinkybes, turi ?vertinti, ar jo sprendimui priimti b?tinai prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiam? klausim? svarb?. Tod?l iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendim? tuo atveju, kai pateikiami klausimai susij? su S?jungos teis?s išaiškinimu (žr., be kita ko, 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo Seherer, C?302/98, EU:C:2000:322, 20 punkt? ir 2012 m. spalio 25 d. Sprendimo Folien Fischer ir Fofitec, C?133/11, EU:C:2012:664, 25 punkt?).

20

Atsisakyti priimti sprendim? d?l nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo galima tik jeigu akivaizdu, kad prašomas S?jungos teis?s išaiškinimas visiškai nesusij?s su pagrindin?s bylos aplinkybomis ar dalyku, jeigu problema hipotetin? arba jeigu apie faktines ir teisines aplinkybes Teisingumo Teismas neturi informacijos, b?tinai tam, kad naudingai atsakyt? ? jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2010 m. birželio 22 d. Sprendimo Melki ir Abdeli, C?188/10 ir C?189/10, EU:C:2010:363, 27 punkt? ir 2012 m. vasario 28 d. Sprendimo Inter?Environnement Wallonie ir Terre wallonne, C?41/11, EU:C:2012:103, 35 punkt?).

21

Vis d?lto nagrin?jamu atveju taip n?ra, nes prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas aiškiai nurod? motyvus, d?l kuri? jis pateik? prejudicin? klausim?, o atsakymas ? š? klausim? b?tinai norint išspr?sti jo nagrin?jam? gin??.

22

Taigi prašym? priimti prejudicin? sprendim? reikia laikyti priimtinu.

D?l esm?s

23

Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad ja draudžiamos tokios nacionalin?s teis?s nuostatos, kaip nagrin?jamos pagrindin?je byloje, kuriose numatyta atskaityti socialines ?mokas iš papildom? pensij? sistem? išmok?, net jeigu ši? papildom? pensij? gav?jas neturi gyvenamosios vietos toje valstyb?je nar?je ir pagal min?to reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkt? jam taikomi jo gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s socialin?s teis?s aktai.

24

Siekiant naudingai atsakyti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui, pirmiausia primintina, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio j punkto pirm? pastraip? „teis?s aktai“ reiškia kiekvienos atskiros valstyb?s nar?s ?statymus, nutarimus, kitas nuostatas ir visas kitas ?gyvendinimo priemones, esamas ar b?simas, susijusias su socialin?s apsaugos sritimis ir sistemomis, kurioms taikomos 4 straipsnio 1 ir 2 dalys.

25

Ta?iau pagal 1 straipsnio j punkto antr? pastraip? terminas „teis?s aktai“ nevartojamas kalbant apie esam? ir b?sim? kolektyvini? susitarim? nuostatas, nepriklausomai nuo to, ar jos valdžios institucij? sprendimu patvirtintos kaip privalomos, ar išpl?stas j? taikymas.

26

Nors iš paties prejudicinio klausimo teksto išplaukia, kad papildom? pensij? sistemos išmokos, kurias pagrindin?je byloje nagrin?jamo atveju gavo W. Hoogstad, „n?ra teis?s aktai, kaip jie suprantami pagal [Reglamento Nr. 1408/71] 1 straipsnio j punkto pirm? pastraip?“, iš ši? papildom? pensij? sistem? išmok? atskaityta ?moka gali patekti ? šio reglamento taikymo srit?.

27

Teisingumo Teismas jau yra nusprend?s, kad „teis?s akt?“ s?voka apibr?žta pla?iai ir apima valstybi? nari? priimtus vis? r?ši? ?statymus ir kitus teis?s ir administracinius aktus ir turi b?ti suprantama kaip apimanti visas nacionalines priemones, taikomas šioje srityje (2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, 32 punktas).

28

Šiame kontekste Teisingumo Teismas nurod?, kad lemiamas kriterijus siekiant nustatyti, ar taikytinas Reglamentas Nr. 1408/71, yra tiesioginis ir pakankamai reikšmingas nagrin?jamos nuostatos ryšys su teis?s aktais, reglamentuojan?iais Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje išvardytas socialin?s apsaugos sritis (1995 m. geguž?s 18 d. Sprendimo Rheinhold & Mahla, C?327/92, EU:C:1995:144, 23 punktas; 2000 m. vasario 15 d. Sprendimo Komisija / Pranc?zija, C?34/98, EU:C:2000:84, 35 punktas; 2000 m. vasario 15 d. Sprendimo Komisija / Pranc?zija, C?169/98, EU:C:2000:85, 33 punktas ir 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, 23 punktas).

29

Aplinkyb?, jog pagal nacionalin?s teis?s aktus atskaitymas kvalifikuojamas kaip „mokestis“, neužkerta kelio tam, kad pagal Reglament? Nr. 1408/71 šis atskaitymas gal?t? b?ti laikomas patenkan?iu ? šio reglamento taikymo srit? (2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, 24 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

30

Be to, Teisingumo Teismas yra nusprend?s, kad atskaitymai, taikomi ne darbuotoj? veiklos ir kompensacin?ms pajamoms, bet pajamoms iš turto, gali patekti ? nagrin?jamo reglamento taikymo srit?, jeigu konstatuota, kad iš ši? atskaitym? gautos pajamos tiesiogiai ir specialiai skirtos tam tikroms atitinkamos valstyb?s nar?s socialin?s apsaugos sritims finansuoti (2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C?623/13, EU:C:2015:123, 28 punktas).

31

Tokia pati išvada darytina, kalbant apie tokius atskaitymus, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie taikomi papildomų pensijų sistemoms, nes pajamos iš šių mokymų tiesiogiai ir specialiai skirtos tam tikroms atitinkamos valstybės narės socialinąs apsaugos sritims finansuoti.

32

Tokų aiškinimų taip pat patvirtina Reglamentu Nr. 1408/71 siekiamas tikslas ir šis tikslų pagrindžiantys principai.

33

Siekiant užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą Europos Sąjungoje, pagrindiniu principu laikant vienodą požiūrį į juos pagal skirtingus nacionalinų teisų aktus, Reglamento Nr. 1408/71 II dalyje tvirtinta koordinavimo sistema, be kita ko, skirta teisų aktui ar aktams, taikytiniems vairiomis aplinkybomis teise laisvai judėti besinaudojantiems pagal darbo sutartis ir savarankiškai dirbantiems asmenims, nustatyti (šiuo klausimu žr. 2008 m. balandžio 3 d. Sprendimo Derouin, C-103/06, EU:C:2008:185, 20 punktų; 2011 m. kovo 3 d. Sprendimo Tomaszewska, C-440/09, EU:C:2011:114, 25 ir 28 punktus ir 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, 34 punktų).

34

Dėl šios išsamios kolizinų normų sistemos kiekvienos valstybės narės teisų aktų leidėjas praranda galiojimus nustatyti savo nacionalinų teisų aktų taikymo apimtį ir slygas, kiek tai susiję su asmenimis, kuriems jie taikomi, ir teritorija, kurioje galioja nacionalinų teisų nuostatos (1986 m. liepos 10 d. Sprendimo Luijten, 60/85, EU:C:1986:307, 14 punktas; 2014 m. lapkričio 5 d. Sprendimo Somova, C-103/13, EU:C:2014:2334, 54 punktas ir 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, 35 punktas).

35

Šiuo klausimu Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, galioja tik vienos valstybės narės teisų aktai, todėl, išskyrus 14c ir 14f straipsniuose numatytus atvejus, pašalinama bet kokia galimybė taikyti kelis nacionalinų teisų aktus (šiuo klausimu žr. 1977 m. gegužės 5 d. Sprendimo Perenboom, 102/76, EU:C:1977:71, 11 punktų ir 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, 36 punktų).

36

Šiuo principu, pagal kurį socialinąs apsaugos srityje taikytini tik vienos valstybės narės teisų aktai, siekiama išvengti sunkumų, kuri gali kilti tuo pačiu metu taikant kelis valstybių nacionalinų teisų aktus, ir panaikinti nevienodą požiūrį, kuris Sąjungoje judančių asmenų atžvilgiu atsirastų dėl visiško ar dalinio kelis valstybių nacionalinų teisų aktų taikymo kartu (šiuo klausimu žr. 2000 m. vasario 15 d. Sprendimo Komisija / Prancūzija, C-34/98, EU:C:2000:84, 46 punktų; 2000 m. vasario 15 d. Sprendimo Komisija / Prancūzija, C-169/98, EU:C:2000:85, 43 punktų ir 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, 37 punktų).

37

Vis dėlto šis vienos valstybės narės teisų aktų taikymo principas reglamentuoja tik tas situacijas, kurias daroma nuoroda Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalyje ir 14–17 straipsniuose,

kiek juose apibrėžtos įvairiais atvejais taikytinos kolizinės normos.

38

Taip, pavyzdžiui, 1991 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2195/91 (OL L 206, 1991, p. 2), kuriuo buvo pakeistas Reglamentas Nr. 1408/71, Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalį papildžius f punktu, vienos valstybės narės teisės aktų taikymo principas taip pat taikomas galutinai profesinę veiklą nutraukusiems darbuotojams.

39

Nagrįstam atveju pažymėtina, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies f punkto nuostatas W. Hoogstad, kaip Airijoje gyvenančiam pensininkui, taikomi šios valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai ir todėl kita valstybė narė, be kita ko, kiek tai susiję su papildomos pensijos išmokomis, neturėtų taikyti jam teisės nuostatų, tvirtinančių mokas, kurios turi tiesioginę ir pakankamai reikšmingą ryšį su teisės aktais, reglamentuojančiais Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje išvardytas socialinės apsaugos sritis.

40

Šio teiginio negali paneigti ir Reglamento Nr. 1408/71 33 straipsnio nuostatos, pagal kurias tam tikra valstybė narė gali atskaityti iš pensijos ar rentos gavėjo sveikatos draudimo moką, jeigu ji turi padengti išmokų išlaidas.

41

Reglamento Nr. 1408/71 33 straipsnis turi būti aiškinamas atsižvelgiant į jo III dalies I skyriaus 5 skirsnio, taikomo pensijai ir rentai gavėjui ir jo šeimos narių teisėms, 27, 28 ir 28a straipsnius, reglamentuojančius situacijas, kai gavėjas gauna pensiją ar rentą, mokėtiną pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus, arba situacijas, kai gavėjas gauna pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus, tačiau neturi jokių teisių gauti išmokas savo gyvenamosios vietos valstybėje (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo Sehrer, C-302/98, EU:C:2000:322, 26 punktą).

42

Todėl iš to, kad egzistuoja materialinės normos, skirtos pensijai ar rentai gavėjui teisėms, kurios bet kuriuo atveju nėra taikomos papildomoms pensijoms, grindžiamoms kolektyviniams susitarimams (šiuo klausimu žr. 1992 m. sausio 16 d. Sprendimo Komisija / Prancūzija, C-57/90, EU:C:1992:10, 20 punktą), negalima daryti išvados, kad specialioji mokų atskaitymas iš tokių papildomų pensijų yra suderinamas su vienos valstybės narės teisės aktų taikymo principu, tvirtintu Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje.

43

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalimi draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kaip nagrinjamos pagrindinėje byloje, kuriose numatytas mokas, turintis tiesioginę ir pakankamai reikšmingą ryšį su teisės aktais, reglamentuojančiais šio reglamento 4 straipsnyje išvardytas socialinės apsaugos sritis, atskaitymas iš papildomų pensijų sistemų mokamą išmoką, net jeigu ši papildomų pensijų gavėjas neturi gyvenamosios vietos toje valstybėje narėje ir pagal to paties reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punktą jam taikomi jo gyvenamosios vietos valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai.

D?l bylin?jimosi išlaid?

44

Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 ir iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98, 13 straipsnio 1 dalimi draudžiamos tokios nacionalin?s teis?s nuostatos, kaip nagrin?jamos pagrindin?je byloje, kuriose numatytas ?mok?, turin?i? tiesiogin? ir pakankamai reikšming? ryš? su teis?s aktais, reglamentuojan?iais Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje išvardytas socialin?s apsaugos sritis, atskaitymas iš papildom? pensij? sistem? mokam? išmok?, net jeigu ši? papildom? pensij? gav?jas neturi gyvenamosios vietos toje valstyb?je nar?je ir pagal to paties iš dalies pakeisto reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkt? jam taikomi jo gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s socialin?s apsaugos teis?s aktai.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: nyderland?.